

ЛИСТОПАД №35

2011

УНІВЕРСИТЕТ

Видання Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника

Зима до осені спішить,
Вже поруч, близько, на межі.
Ясніє, світиться блакить
Над диво-фарбами землі...

В ОБ'ЄКТИВІ

Наш гість – Михайло Вишиванюк

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника не обділений увагою високих гостей. Неодноразово зі студентами та викладачами закладу зустрічається голова Івано-Франківської обласної державної адміністрації Михайло В. Вишиванюк. Одна з останніх зустрічей високопосадовця відбулася за ініціативи ректорату університету та особисто ректора, професора Б. Остафійчука.

Приводом для неї стали підготовка до Дня студента та чергова колегія ОДА з питань туризму. Зустріч М. Вишиванюка у стінах Інституту туризму відбулася за участю розширеного ректорату університету, студентів і викладачів Інститутів туризму та природничих наук.

Зустріч відкрив ректор університету, професор Б. Остафійчук. Він привітав пана Вишиванюка і запросив до слова.

Михайло Вишиванюк поділився з майбутніми фахівцями планами щодо цільової активної розробки земель рекреаційного призначення населених пунктів з метою їх використання під об'єкти туристичної інфраструктури, акцентував увагу на прискореному розвитку туризму на території Рожнятівського, Долинського, Богородчанського районів (Бойківщина), наголосив на потребі практичної реалізації конкретних інфраструктурних об'єктів на території Дністровського каньйону тощо. При цьому лейтмотивом діалогу голови ОДА було переконання в тому, що високі цілі та грандіозні плани до снаги тим, кого не лякають труднощі, хто активний і дієвий, повний сил і енергії, а головне – володіє ґрунтовними знаннями в

галузі туризму, сфери обслуговування, гостинності.

Студенти розпитували М. Вишиванюка про хід виконання заходів щодо підготовки до Євро-2012 в області, що зроблено для залучення інвестицій під можливість проведення зимової олімпіади 2024 року в Карпатах, пропонували свої послуги в розробці первинних проектів туристичної інфраструктури в області, просили підтримки в пошуку першого робочого місця, висловили побажання і професійну готовність працювати волонтерами на об'єктах Євро-2012 в західному регіоні країни.

На всі запитання і пропозиції студенти отримали позитивні відповіді. Голова Івано-Франківської ОДА обіцяв допомогти у вирішенні проблеми зміни дорожньої розмітки біля корпусу інституту, встановлення окремого пішохідного світлофора з автобусної зупинки, а також у організації додаткових і окремих автобусних маршрутів до корпусів Інституту туризму та Інституту природничих наук Прикарпатського національного університету імені Ва-

силя Стефаника. На згадку про візит до колективу та на знак пошани студенти Інституту туризму вручили голові ОДА герб свого закладу і великий букет троянд.

Слід відзначити, що увагою Михайла Васильовича Вишиванюка студенти Інституту туризму не обділені. Впродовж навчального року професор кафедри туризмознавства і туристичних спеціалізацій М. Вишиванюк плідно працює з магістрантами освітнього напрямку «Туризмознавство», керує їх кваліфікаційними роботами, цікаво читає лекції. А як державний службовець високого рангу Михайло Васильович вміє спрямувати в практичне русло отримані студентами теоретичні знання, що і було яскраво продемонстровано на листопадовій зустрічі. Тільки у співпраці влади, науки і освіти, за активного залучення молоді в процеси розбудови краю можна домогтися бажаного результату – процвітання кожного в країні добробуту.

**Володимир Великочий,
професор, директор
Інституту туризму**

ВІЇЗНЕ ЗАСІДАННЯ МІЖНАРОДНОЇ АСОЦІАЦІЇ ФРАНКОЗНАВЦІВ

Іван Франко у ХХІ столітті

4 листопада 2011 р. в Інституті філології відбулася конференція «Іван Франко у ХХІ ст.». Це було виїзне засідання Міжнародної асоціації франкознавців, основні сили якої зосереджені у Львові. Ця асоціація є згуртованим на громадських засадах колективом, який не байдужий до слова Каменяра і його долі в сучасному літературному процесі. Тому свої зустрічі вони час від часу проводять у формі виїзних засідань, щоб пропагувати творчість І.Франка, заохочувати до глибшого вивчення текстів, архівів, невідомих сторінок в історії франкознавства. Серед таких виїздів була і зустріч літераторів на Говерлі. Семінари проводились (крім звичного місця – бібліотеки Львівського університету) у Луцьку, Кам'янці-Подільському, Острозі. Загалом такий досвід триває вже п'ятий рік.

У конференції брали участь такі відомі дослідники, як М. Гнатюк, Б. Тихолоз, М. Легкий, В. Корнійчук, науковці Прикарпатського національного університету Р. Голод, Р. Піхманець, Г. Марчук. Відкрив засідання директор Інституту філології професор С. Хороб. Чудову нагоду бути присутніми на обговоренні злободенних для франкознавства питань мали також студенти-філологи та викладачі.

Першим доповідав професор кафедри теорії літератури і порівняльного літературознавства Львівського національного університету імені Івана Франка М. Гнатюк. Саме він увів присутніх у контекст конференції, коротко розповів про історію виникнення, розвитку й діяльності Міжнародної асоціації франкознавців, яка, як уже згадувалося, на громадських засадах покликана досліджувати перспективи розвитку науки франкознавства, щоб утримати її на належному рівні. А для цього, на переконання доповідача, треба об'єднати зусилля науковців різних галузей. Тому можна говорити і про просвітницький характер семінару. Адже хто повинен контролювати виконання постанови, яка була ухвалена ще президентом В. Ющенком, про видання 100-томника творів І.Франка?! Як знаємо, 50-томник, що на сьогодні є найповнішим виданням, – це тільки певна

частина з величезного доробку Каменяра. Скільки знахідок ще чекає нас у архівах! А для цього потрібен арсенал текстологів. І знову постає питання: хто повинен ініціювати, оплачувати цю роботу й заохочувати до неї? Після 50-томника було вирішено видати 4 додаткові томи. Три з них уже побачили світ, а четвертий чекає на складі, бо НАН України не оплатила його видання. Боєм були сповнені слова доповідача, коли він говорив про те, що цінні тексти на складах гризуть миші, а для студентських аудиторій вони є недоступними. Як заявив професор М. Гнатюк, Франка не знають, а для глибшого пізнання немає внутрішньої спонуки.

Доповідь «Штрихи до генези повісті Івана Франка «*Voа constrictor*»» виголосив професор кафедри української літератури Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Р. Голод, який присвятив виступ своєму науковому керівникові І. Денисюку. Роман Богданович повідомив про те, що йому вдалося віднайти оригінальний текст німецького письменника Карла Шпінглера, у доробку якого також є твір із назвою «*Voа constrictor*», що, напевно, послужив поштовхом до написання оригінальної повісті І. Франка. Сам І. Денисюк намагався відшукати цей твір. Спершу він віднайшов його в Чернівцях, але через хворобу так і не опрацював, а змушений був віддати. А потім цей твір украли з бібліотеки, як це трапилося й у Львові. Професорові Р. Голоду вдалося віднайти оригінальний текст на німецькому інтернет-аукціоні. Дослідник дійшов таких висновків: вплив Шпінглера на І. Франка пов'язаний із психолого-віковими особливостями Каменяра, який зачитувався творами німця ще в гімназії. Але наш письменник у поетикальній площині пішов набагато далше. Якщо зараз роман Шпінглера за сучасними оцінками є бульварним читивом, то повість І.Франка – це якісно високохудожня література з розвинутими психолого-натуралістичними доміантантами.

Основною ідеєю доповіді Б. Тихолоза є першочерговість не гучних газет і промов, а усвідомлення того, що необхідно в міру своїх скромних

можливостей щось робити. Так, чекати сприяння не доводиться, але складати рук не варто. Доповідач зауважив цінність будь-якої роботи в даній галузі. Уперше окремою збіркою «Баляди і розкази» І. Франка видані 1876 р. і тільки недавно були перевидані. Цікавим є те, що обсяг усіх поезій становить 32 сторінки, а наукові коментарі до них – 270 сторінок. Редактором їх є сам Богдан Сергійович. А таких неперевиданих, недоступних для широкого загалу творів І. Франка, за твердженням науковців, є багато.

М. Легкий – завідувач відділу франкознавства Інституту літератури НАН України – розповів про стан роботи над «Енциклопедією Івана Франка», яка планується в 5-ти томах. Перший, майже готовий, присвячений Франкові та його сучасникам, їхнім взаємовідносинам та співпраці. Зараз можна почути закиди про те, як можна видавати енциклопедію, якщо немає повного видання творів Каменяра, але, можливо, саме «Енциклопедія І. Франка» дасть поштовх до активнішої праці в цьому напрямку.

В. Піхманець у своїй доповіді намагався розкрити суть національних поглядів І. Франка. Актуальність його теми полягала в тому, що погляди письменника були настільки далекоглядними, що їх можна застосувати й до нашого часу. Адже як тоді, так і зараз важливим завданням у державотворенні України є перетворення народних мас у свідомих громадян, громадян із високим рівнем самосвідомості. Адже, за словами І. Франка, ідейний капітал в українського народу є, а бракує організації, хорошої адміністрації.

В. Корнійчук поділився з присутніми спогадами про розвиток франкознавства, а також наголосив на проблемі браку дослідників у даній галузі, зокрема текстологів.

У доповіді Г. Марчук йшлося про роль і місце сатири у творчості І. Франка.

Ця конференція, крім інтелектуального, наукового висвітлення проблем франкознавства, окреслила шляхи подальшого розвитку цієї галузі, вказала на болючі місця в її опрацюванні, а також визначила напрямки, куди в першу чергу треба спрямовувати зусилля дослідників.

Уляна Коржик

ВИДАТНІ ОСОБИСТОСТІ В НАШОМУ МІСТІ

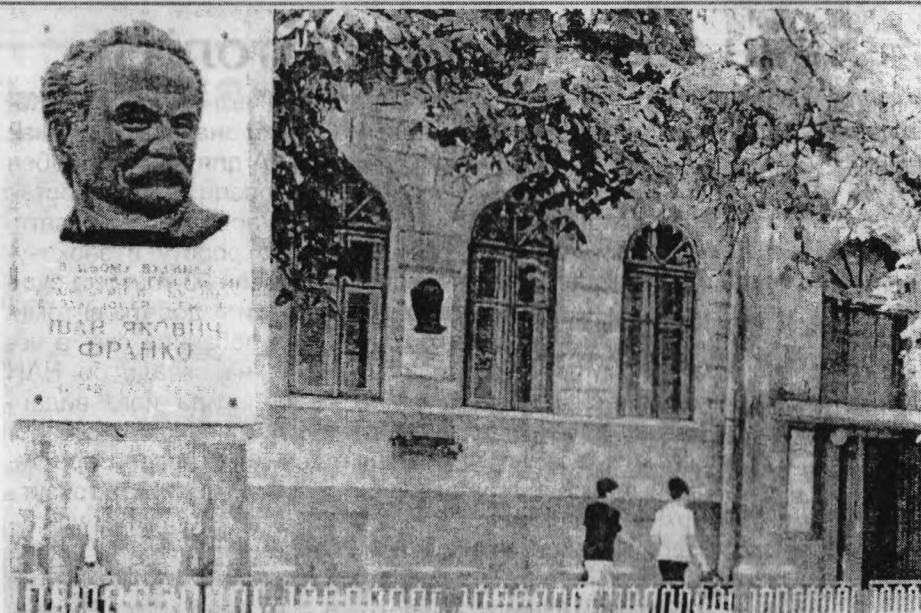
З ініціативи обласної «Просвіти» та обласної організації Національної спілки письменників України відбулося урочисте вшанування визначної події для нашого міста – 100-ліття від дня прочитання Іваном Франком поеми «Мойсей» у будинку №24 на вулиці Січових Стрільців. Про перебування в нашому місті І. Франка розповів начальник виховного відділу Прикарпатського національного університету Імені Василя Стефаника, доцент Петро Арсенич. Про І. Франка як поета говорив доцент кафедри української літератури нашого університету, голова Івано-Франківської обласної організації Національної спілки письменників України, доцент Євген Баран та інші.

Пропонуємо для ознайомлення статтю П. Арсенича про перебування в нашому місті великого Каменяря.

Немалу роль у поширенні революційних настроїв серед молоді мали виступи Каменяря у Станиславові на вечорах, присвячених Т. Шевченку, 1 квітня 1889 р. та 31 березня 1890 р. У газеті «Діло» за 1899 р. № 62, 63, 66, 72 повідомлялося, що відбувся концерт в честь Т. Шевченка. Публіки було повно. Відчит про Шевченка виконав Іван Франко зі Львова, який «викликав велике враження, публіка висловила прелегентові признання своє громкими оплесками, а дуже многи єму гратулювали». Кульмінацією був виступ К. Устияновича, який декламував вірш «Чернець». На прохання публіки читав понад програму. На «комерсі» було 80 осіб. О. Левицький читав експромт. Квитки на ці вечори розповсюджували члени таємного гуртка «Поступ», яким керував учень 6 класу Денис Лукіянович, пізніше приятель І. Франка та відомий письменник. Коли гурток було викрито, більшість його членів виключили з гімназії за «соціалізм і атеїзм». Захищаючи гуртківців, І. Франко в статті «Таємні товариства молоді» гнівно засуджував реакційні порядки в гімназіях Галичини.

Про постійний інтерес Каменяря до учнівської молоді нашого міста свідчать й інші його публікації, зокрема «Русини в Станиславській гімназії» (ЛНВ, 1899, т.7, С.130-131).

Про місто, що «хоч з польська зветься, а все ж і тут Русь», Франко часто згадував у своїх працях. У статті «Карпаторуська література XVII-XVIII віків» він помістив пісні про бої за Станиславів між російськими та польськими військами 1764 року. Описав антиавстрійський і антипольський мітинг українців міста в статті «Руський фестин в Станиславові дня 30 мая 1848 р.», де з промовама виступали священники Григорій Шашкевич, «що був тоді головним політичним діячем серед українців міста, та поет Антін Могильницький, який, за висловом Франка, був одним із перших будителів руського духа в Галичині, про-

довжувачем прекрасної традиції членів «Руської Трійці». У статті «Стара Русь» (1906) письменник позитивно оцінив діяльність учителя Станиславівської гімназії Остапа Прокочича, голови Руської Ради в Станиславові 1848 р. і депутата до австрійського парламенту.

Тогочасна преса докладно розповіла про програму Шевченківського свята (1890), на яке був запрошений І. Франко. В листі до товариства «Руська бесіда» в Станиславові (Львів, 9 березня 1890 р.) Франко писав: «Вельмишановні панове! Ваші запросини – виголосити відчит в роковини Шевченка на Ваших вечорницях – чинять мені велику честь, тож хоч як дуже тепер зайнятий своєю роботою, то все-таки не смію просьбі Вашій відмовити і з огляду на пам'ять Шевченка, і з огляду на Ваше товариство текст відчиту – темою його буде «Тополя» Шевченка – я пришлю Вам сими днями. Засилаючи щирий поклін усім знайомим, остаюсь з поважанням – Іван Франко». Його відкрив учитель місцевої гімназії, поет Остап Левицький (1839–1903), а вірші Т. Шевченка читав український художник і поет К. Устиянович, але з усієї програми «найбільшої, безперечно, ваги був відчит п. Ів. Франка», який «вислухано з великою увагою, хоч був написаний дуже науково». «Дуже щасливий початок робить п. Франко в нашій письменстві, — писав у «Ділі» за 23 березня (4 квітня) 1890 року невідомий учасник Шевченківського концерту, — то й не дивно, що гримкі оплески вітали его входячого на естраду і вступаючого з естради».

Після концерту відбувся комерс (спільна вечеря). На ньому знову виступив І. Франко, на честь якого представники громадського міста підняли декілька тостів. Гість зі Львова відідав також організатора Шевченківського свята Василя Лукича (псевдонім В. Левицького), який і запросив І. Франка виступити з доповіддю «Тополя» Т. Шевченка». «При тій нагоді відідав нас разом з своєю дружиною, — писав він у «Споминах про Івана Франка», — вітаний

нами сердечно і щиро». Василь Лукич проживав за адресою вул. Липова, 78 (тепер вул. Шевченка, 84).

Спогад про цей виступ І. Франка залишив учень Станиславівської гімназії, член таємного студентського гуртка «Поступ» М. Яцків (1873–1961), який розповсюджував квитки на Шевченківський концерт. «Перший раз бачив і чув я Франка на святковому вечорі на честь Шевченка в Станиславові 31 березня 1890 року. Він сидів із своєю дружиною, був у темно-синьому костюмі і вишиваній сорочці з синьою стрічкою... Франко зробив доповідь про «Тополю» Шевченка. Пам'ятаю його ядерний голос і ясний виклад», — читаємо у його спогадах «Мої зустрічі з Каменярем» (1946).

1892 року І. Франко був у Станиславові на селянському вічі як кореспондент польської газети «Кур'єр Львовські». В інформації за 12 квітня 1892 р. письменник описав хід віча, яке було розігнане поліцією. Незважаючи на заборону, до міста прибуло більше 200 селян. В інформації «Селянське віче в Станиславові» І. Франко особливо відзначив виступ селянина із Загвіздя Луки Драганчука.

У червні 1892 року І. Франко і М. Павлик приїхали в місто над Бистрицею, щоб провести збори Радикальної партії. Оскільки австрійський урядовий комісар не надав організаторам придатнішого приміщення, збори відбулися в приміщенні міської лазні (тепер вул. Низова, 5), власником якої був учитель місцевої гімназії І. Яхно. За порушення закону про проведення зборів І. Франка та М. Павлика було покарано.

Цього ж року в редактованому І. Франком і М. Павликом журналі «Народ», що виходив у Коломиї, була опублікована стаття М. Павлика про перше святкування 1 травня у Станиславові.

Із жителів міста з І. Франком підтримували тісні зв'язки адвокат і фольклорист М. Бучинський, Є. Желехівський – викладач Станиславівської гімназії, лексикограф, фольклорист і культурний діяч; видавець

ВИДАТНІ ОСОБИСТОСТІ В НАШОМУ МІСТІ

Василь Лукич (працював тут деякий час); педагоги і культурно-громадські діячі брати Корнило, Леонід і Роман Заклинські; І.Мандичевський та інші культурно-освітні діячі. За ці зв'язки та за поширення революційної літератури серед галицької молоді 1877 року були заарештовані і відбули тримісячне ув'язнення Л. Заклинський та І. Мандичевський.

М. Бучинський, у якого поліція під час арешту і обшуку забрала близько 500 листів від М. Драгоманова, В. Навроцького і О. Терлецького (інші йому вдалося заховати), після тритижневого ув'язнення був звільнений. «Переписка М. Драгоманова з Мелітоном Бучинським» опублікована у Львові 1910 року.

Перебуваючи в серпні 1899 року в Станиславові, І. Франко (за допомогою владача вчительської семінарії Р. Заклинського) виявив низку важливих документів з історії Галичини 1846–1848 рр. та етнографічні описи Гуцульщини. Згодом ці документи, отримані в Станиславові, були частково опубліковані. Пізніше син Романа, учитель Богдан Заклинський, передав І. Франкові спогади свого прадіда А. Вісоффера, станиславівського бургомистра 1809–1815 рр., які І. Франко опублікував під назвою «Польська Ресня в Станиславові 1809 р.» (ЗНТШ, 1906р., XXIII, кн. V, С.159-164).

Б. Заклинський був ініціатором видання поштових листівок із зображенням видатних людей. У листі (23.09.1905 р.) від імені «Товариства української молоді Станиславова» він просив І. Франка вислати свою фотографію із власноручним підписом. З його ініціативи це товариство запрошувало Каменяря «відчитати перед тuteйшою громадою якийсь свій твір, найкраще «Мойсея», 21 або 26 листопада. Всі кошти, зв'язані з Вашим приїздом, ми радо понесемо» (лист від 09.11.1911 р.). Письменник прийняв пропозицію молоді, бо в наступному листі читаємо: «Високоповажний пане Доктору! Дякуючи сердечно за готівність прибути до нас з відпочинку, просимо, щоби пан Доктор були ласкаві приїхати до нас аж в неділю дня 26 листопада». Найімовірніше, що саме 26 листопада 1911 р. читав Каменяря «Мойсея» в Станиславові, а не 1912 року, як написано на меморіальній дошці. Про те, що І. Франко був тут у листопаді 1911 р., свідчить і лист (13.12.1911 р.) Р. Заклинського до письменника: «Як Ви мали приїхати до Станиславова, я тим утішився, хотів з

Вами бачитися, але не зміг».

У звіті управи «Української молодезі» теж згадувалося, що «в місяці падолисті запросило Товариство д-ра Івана Франка, який перечитав численно зібраній Станиславській публіці свого «Мойсея». (Станиславівські висті – 1912 - 8.02. – С.3).

Про цей виступ Каменяря в залі «Руської Бесіди» (тепер вул. Січових Стрільців, 24) згадує у своїх спогадах очевидець В. Гадзінський – культурно-освітній діяч Станиславова, пізніше відомий український поет.

Прогресивні діячі Станиславова, зокрема молодь, дуже шанували Каменяря. Про це свідчить текст вітального адреса, надісланого 30 жовтня 1898 р. шкільною молоддю І. Франкові з нагоди 25-річчя його літературної діяльності: «...Своєю невсипущою працею Ви, можна сказати, виховали собі покоління, що чолом б'є перед Вами, вважає Вас своїм Батьком, Провідником, Учителем!...»

... Ми все пам'ятатимем

Ваш заповіт:

Всюди нівечиться правда,
Всюди панує брехня,
В наших серцях лиш, о браття,
Хай не погасне вона!
Ми понесем Ваші ідеї далеко

й широко, в кожну закутину...

До боротьби нас зогриватимуть Ваші слова:

Боріться, терпіть! По всій землі
Рівняйте стежку правді!

Желасам Вам, щоб Ви ще якнайдовше зігравали нас до праці над освідомленням нашого народу і над перемогою в дійсність Ваших ідей!

Слава Вам, наш коханий Батьку й Учителю!»

Ці далеко не повні факти свідчать, що життя і діяльність І. Франка були тісно пов'язані з нашим містом. Тому його іменем названо обласний музично-драматичний театр, обласну бібліотеку, кінотеатр (дотепер), вулицю, на якій встановлено бюст письменника (скульптор А. Болюк). 1995 року під час святкування дня міста в урочистій обстановці в центрі міста було відкрито величний пам'ятник І. Франкові (скульптор – М. Посікіра, архітектор Л. Яремчук).

На згадку про виступи Каменяря в нашому місті встановлено меморіальні дошки на будинках на вул. Галицькій, 7 та вул. Січових Стрільців, 24. На вул. М. Грушевського на подвір'ї будинку №18 з нагоди 10-ї річниці з дня смерті письменника 27 червня 1926 р. було посаджено дуб на честь І. Франка. Діш також увіковічнити меморіальними дошками перебування письменника на вул. Низовій, 5, де 1892 року І. Франко та М. Павлик провели збори радикальної партії; на пл. Ринок, 6, де письменник виступав 1884 року; на вул. Шевченка, 78, де він гостював у В. Левицького; на вул. Чорновола, 21, де Каменяря декілька разів бував у гостинній хаті Є. Желехівського.

ПЕРШІ КРОКИ ДО ВИСОКИХ ЗНАНЬ

Посвята у студенти

Студент - слово для нас знайоме,
А скільки в нім світла й тепла.
Студент - це не просто вже школа,
А справжнє студентське життя.

Уже доброю традицією в нашому університеті стало проведення дня посвяти в студенти першокурсників на факультетах. Подібна церемонія чи не найоригінальніше відбулася другого листопада цього року в Інституті філології.

На початку свята ведучі (студенти цього ж інституту), які і були організаторами дійства, коротко розповіли про історію зародження цього дня та про усталені традиції відзначення його на своєму факультеті. Також коротко ознайомили з програмою, яка мала конкурсний характер, і представили журі, до якого входили викладачі Ольга Лазарович, Микола Лесюк, Надія Тишківська.

З привітальним словом до студентів звернулася заступник декана Інституту філології Ольга Лазарович, заклинаючи першокурсників пишатися званням «студент», раціонально використовувати час, робити своє студентське життя цікавим. Ольга Миколаївна побажала наматися зберігати іоні душі все життя студентськими.

Першим конкурсом було представлення груп, де студенти мали можливість презентувати свої творчі здібності. Кожна група підготувала стінгазету, яка якнайповніше відображала їхнє студентське життя. Студенти виконували пісні та зачитували авторські вірші.

Наступний конкурс «Ситуація» передбачав відповіді на запитання різноманітного характеру. Завданням його було визначення загальної ерудованості студентів. Останній конкурс (так званий «власнестудентський») був чи не найоригінальнішим. У першому етапі потрібно було приховати шпаргалку протягом заданого часу так, щоб не можна було здогадатися, де вона знаходиться. У другому етапі студенти повинні були виготовити найоригінальнішу шпаргалку якнайбільших розмірів і вписати в неї оду.

Усі групи добре справилися із завданнями, а журі, підрахувавши бали, розподілило місця між групами. Перше місце зайняла група ПМЛ-11, друге – У-12, третє – У-11.

Закінчилося свято не менш хвилююче. Кожному першокурснику було особисто вручено студентський квиток.

Наш кор.

ОД ЗУСТРІЧ ІЗ ПИСЬМЕННИКОМ

Мас-медіа сьогодні

Мас-медіа є насправді вікном у краще бачення цілісної картини світу в усіх його вимірах і змінах загалом. Своє бачення про сучасні засоби масової інформації висловив відомий український письменник, журналіст Тарас Прохасько на відкритій лекції актуальної теми «Медіа: на чієм боці правда» 15 листопада у стінах рідного нам Прикарпатського університету.

Незалежна асоціація радіомовлення проводить по Україні відкриті лекції з метою кращого усвідомлення проблематики цієї теми на сьогодні. Такого роду лекції вже відбулися в Києві, Львові, Івано-Франківську та плануються в інших областях нашої держави.

Присутніми на лекції були здебільшого студенти та викладачі Інституту філології. Достойно представив Тараса Прохаська декан інституту, професор Степан Хороб, підкресливши справжню значимість журналістики в Україні, додав, що в планах наступного року є відкриття кафедри журналістики в Інституті філології.

У своїй лекції Тарас Прохасько наголошував на тому, що головним покликанням мас-медіа є управління. Преса – це так звана четверта влада в державі. Журналісти пишуть – суспільство реагує. В Україні сьогодні немає повноцінної демократії, хоч і немає тоталітаризму. Звертав увагу на недоліки сучасних газет, зокрема жіночих журналів, які є прив'язаними до різноманітних ринків. Щодо телепередач акцентував саме на російськомовних, оскільки вони в першу чергу є економічно вигідними.

На запитання аудиторії про те, чи можливе в одній людині поєднання журналіста і письменника, Тарас Прохасько відповів однозначно: «Якщо людина, будучи журналістом, думає, що вона могла би бути геніальним письменником чи навпаки, то нічого доброго з цього не вийде. Журналістика – це, насамперед, бажання писати».

Наприкінці своєї лекції Тарас Прохасько, на прохання аудиторії, дав обіцянку, що наступна його зустріч зі студентами відбудеться в письменницькій іпостасі.

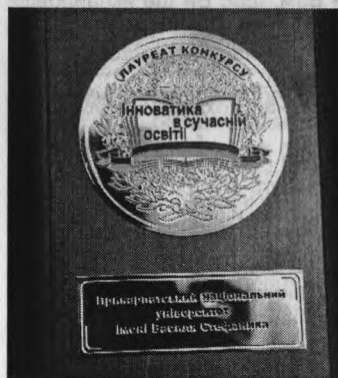
Леся Палагіцька

ІННОВАТИКА В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ

В Київському Палаці дітей та юнацтва відбулася третя Національна виставка «Інноватика в сучасній освіті». Організатори виставки — Міністерство освіти і науки, молоді та спорту, Національна академія педагогічних наук України та компанія «Виставковий Світ». Наш університет представляла делегація з п'яти чоловік. Керівник — доктор технічних наук, професор Павло Федорук, чия праця «Адаптивна система дис-

танційної освіти та контролю знань» здобула золоту медаль. Прикарпатський університет нагороджено дипломом за активне впровадження в навчальний процес освітніх інновацій. Ректор університету професор Б. Остафійчук отримав подяку за творчу організаторську роботу з упровадження інноваційних технологій у навчальний процес.

Тарас Бедрій, інженер-програміст ЦІТУ

У РАМКАХ СПІВПРАЦІ З МІЖНАРОДНОЮ АКАДЕМІЄЮ ЕКОЛОГІЧНОГО ПРАВА

Проблеми і перспективи видобутку сланцевого газу в Україні

Сьогодні у світі спостерігається тенденція пошуку альтернативних джерел енергії, зокрема, альтернативного видобутку вуглеводнів. Одним із нетрадиційних видів палива є сланцевий газ. За оцінками фахівців, поклади сланцевого газу в Україні найбільші в Європі (від 2 до 30 трлн. куб. м.). Найбільш перспективними для розробки вважають родовища сланцевого газу в Донецькій, Дніпропетровській, Тернопільській, Івано-Франківській та Львівській областях. Проте процес видобування сланцевого газу технологічно дуже складний, здійснюється за допомогою технологій горизонтального буріння та гідророзриву (закачування в товщу землі величезних об'ємів води з хімікатами) та чинить значний негативний вплив на довкілля (забруднення ґрунтових та поверхневих вод, ґрунтів, атмосферного повітря небезпечними речовинами, в т.ч. канцерогенами, "спалахування води", сейсмо- та повенебезпеку).

Наразі в Україні відсутнє належне правове підґрунтя для видобування такого виду палива, а також забезпечення екологічних прав мешканців регіонів, у яких будуть проводити таку діяльність. Кілька спеціалістів зі США, зокрема, Метью Сура – професор Колорадського університету, адвокат та незалежний експерт, працюючи на підставі договору про співпрацю Геологічної служби США з Міністерством екології та природних ресурсів України, у процесі громадських слухань за участю органів місцевого самоврядування, громадськості та юристів-фахівців вивчають сучасний стан законодавства у сфері екології, видобування паливних ресурсів, в т.ч. нетрадиційного (сланцевого) газу, проблемні моменти його реалізації з метою наступного вдосконалення.

7 листопада 2011 року в рамках співпраці з Міжнародною

Академією екологічного права за сприяння директора Юридичного інституту Прикарпатського національного університету В. Васильєвої відбулася зустріч студентів та викладачів інституту з професором Колорадського університету Метью Сура. Допомогу в організації та проведенні зустрічі здійснювали завідувач кафедри трудового, екологічного та аграрного права Н. Кобецька, а також доцент цієї ж кафедри С. Романко.

Предмет обговорення викликав жваву дискусію щодо можливих перспектив видобутку сланцевого газу в Україні. Було розглянуто різні аспекти та екологічні ризики даного виду діяльності, а також недоліки правового регулювання цієї сфери. Одним із них, як зазначила Н. Кобецька, безумовно, можна вважати відсутність нормативно закріпленої можливості органів місцевого самоврядування безпосередньо впливати на процес укладення угод про розподіл продукції з іноземними інвесторами.

Також обговорювалися такі ризики екологічного характеру під час видобутку сланцевого газу, як відсутність належних гарантій захисту прав землевласників, а

також населення даного регіону загалом; потенційний негативний вплив на численні рекреаційні території та національні парки Прикарпаття, спричинення у процесі видобутку сейсмонебезпеки та загрози повеней; нестача місця та інфраструктури для облаштування полігонів відходів, проблеми забезпечення значних кількостей чистої води для гідророзриву та очищення зворотної води; відсутність нормативно закріпленого списку хімікатів, які можна використовувати під час здійснення гідророзриву, можливе потрапляння хімікатів з водою у ґрунти, поверхневі та підземні води, забруднення атмосферного повітря та інші.

В обговоренні також брали участь викладачі та студенти Юридичного інституту, які проявили ґрунтовне знання предмету зустрічі, зацікавленість і громадську активність.

Результатом відвідин професора Метью Сури стане складання звіту командою міжнародних експертів до 1 лютого 2012 року та його наступне громадське обговорення.

Світлана Романко,
доцент Юридичного інституту

СТУДЕНТИ СВЯТКУЮТЬ

Тиждень студента – ні дня без свята!

Студентські роки закарбовуються в пам'яті на все життя, тому надзвичайно важливо зробити їх якомога цікавішими та позитивнішими! Саме це завдання на себе і взяв профком студентів Прикарпатського національного університету. До Міжнародного дня студента було організовано небувалу кількість різноманітних заходів.

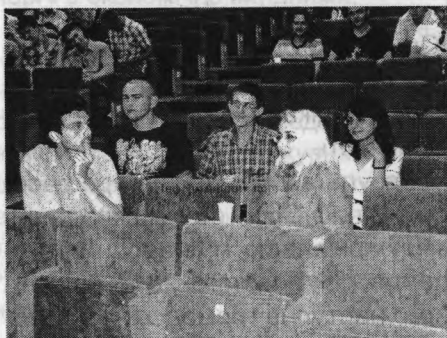
У понеділок відбулося традиційне «Караоке на перерві», покликане оживити інтерес студентів до української пісні. Найцікавіше те, що завжди перемагають студенти «не співучих» спеціальностей – філософи, математики, філологи та інші.

Загалом студенти отримали позитивний заряд енергії, цінні призи та пішли далі на пари! От би всі перерви були такими!

У вівторок профком студентів організував для найрозумніших студентів інтелектуальну гру «Що? Де? Коли?». Варто зазначити, що кількість інтелектуалів у нашому університеті завдяки цьому стрімко зростає. Коли профком започатковував традицію «Що? Де? Коли?», кількість команд становила лише п'ять чи шість. Цього ж вівторка їх було тридцять дві. Цей факт надзвичайно гріє душу, а ми пишаємося нашими розумними студентами!

Окрім цього в понеділок та вівторок у гуртожитках університету відбулися

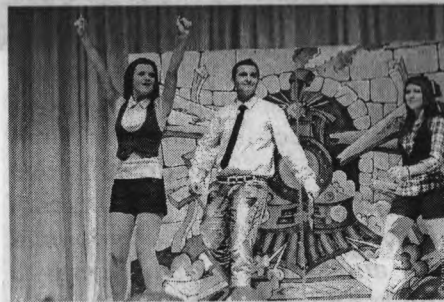
конкурси на кращу кімнату. Профспілковий актив намагався заохотити студентів до чистоти та нагородити кращих призами.

Також у вівторок за підтримки профспілки відбулася диско-вечірка

в танцювальному холі. Божевільний дрес-код зробив вечірку надзвичайно веселою та несамоовитою.

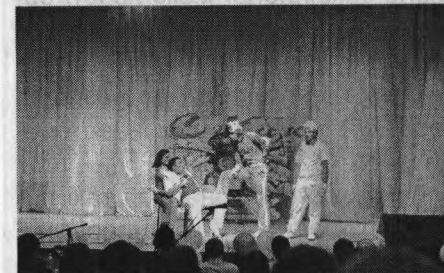
У середу пройшов масштабний ВИБУХ СМІХУ серед команд інститутів та факультетів. Колись команди КВК Прикарпатського університету вражали своєю дотепністю та перемагали

на міських, обласних і регіональних конкурсах. Проте останні два роки характеризувалися тотальною відсутністю гумористів в університеті. Це не влаштувало ні студентів, ні профспілкових активістів, тому ми твердо

вирішили відновити традицію сміху та гумору. Цього року у фестивалі сміху взяло участь семеро команд з Педагогічного інституту, економічного факультету, Інституту природничих наук,

Інституту туризму, Інституту історії і політології, Юридичного коледжу, фа-

культету іноземних мов. Переможцем стала команда Інституту історії і політології «Макс Вебер».

Також своїми жартами вражали актову залу Прикарпатського національного університету команда Вищої Ліги КВК та Бійцівського клубу – VIP Тернопіль.

У четвер 17 листопада Студентський центр дозвілля та виховний відділ (за підтримки профкому студентів) влаштували урочистий концерт з нагоди Міжнародного дня студента.

Із привітальним словом до студентів звернувся голова Івано-Франківської ОДА Михайло Вишиванюк, ректор ПНУ Богдан Остафійчук, відзначивши роль студентства в розбудові української держави. На концерті Богдан Костянтинович нагородив кращих студентів грамотами і грошовими преміями. До привітань долучилися голова профкому студентів Сергій Гаєвський, який нагородив студентів почесними грамотами та грошовими преміями, а також голова сенату Дмитро Свинціцький.

До студентського свята первинною профспілковою організацією було зініційовано оновлення Дошки пошани та благодійний обід для малозабезпечених верств студентства.

Загалом тиждень святкування Міжнародного дня студента пройшов позитивно та надзвичайно плідно як для студентів, так і для організаторів заходів.

Д. Тижбіряк,
студентка Інституту історії і політології

СТУДЕНТИ СВЯТКУЮТЬ

Постфактум про свято, або Як на земній кулі
День студента пошановують

Кому довелося бути сусідом студентам, може повною мірою оцінити частоту і широту молодіжних святкувань. День албанської авіації, Всесвітній день шоколаду, Міжнародний день світлофора і тому подібні, на погляд сторонньої людини, несерйозні свята. І закінчуються вони зірваними нервами комендантів, валідолом для бабусі поверхом нижче та прокльонами в бік гультяїв. Однак серед потоку сумнівних свят є все-таки одне, яке варте таких збитків.

Якщо ви раптом почули, що десь нетверезим голосом співають «Гаудеамус», і до календаря не біжить – сьогодні однозначно 17 листопада. Саме на цю дату припадає Міжнародний день студента. Тому не поспішайте бити в батарею чи шукати номер дільничного, а просто дайте можливість молодим людям відсвяткувати у свій власний український спосіб таку подію. Аби переконатись, що не тільки в нас у цей день відбувається торжество хаосу і неконтрольованих радощів, заирнемо в інші куточки світу. Отож, до вашої уваги атлас Дня студента в усіх кольорах і подробицях.

Спочатку кілька слів про історію свята, яка сягає в роки Другої світової війни. Восени 1939 року Чехословаччина була окупована фашистами. 28 жовтня 1939 року в Празі тисячі студентів та їх викладачі вийшли на демонстрацію, щоб відзначити чергові роковини створення Чехословацької держави. Проте демонстрацію розігнали, а студента медичного факультету Яна Оплетала вбили. Його похорон, який скликав сотні людей на вулиці міста, відбувся 15 листопада 1939 року. Процесія переросла в ще одну демонстрацію, придушену окупантами, а десятки активістів були арештовані.

Піком цих напружених подій стало 17 листопада, коли есесівці вранці оточили студентські гуртожитки. Понад 1200 студентів було затримано і вислано в концтабір у Заксенхаузен. Дев'ятьох осіб стратили без суду в тюрмі в Рузині (район Праги). За наказом Гітлера всі чеські навчальні заклади закрили до закінчення війни.

Міжнародний день студента бере початок 1941 року в Лондоні на зустрічі Міжнародної ради студентів на згадку про чеських людей, розстріляних 1939 року. У багатьох країнах світу щорічно відзначають це свято, проте в деяких паралельно існують власні відповідники такого дня.

У сусідній Росії більше шанують 25 січня – знаменитий Тетянин день, що поєднав іменини і свято студентів Московського університету. Саме 25 січня 1755 року імператриця Єлизавета Петрівна на прохання графа Івана Шувалова підписала указ «Про встановлення Московського університету». З того часу свята Тетяна вважається покровителькою студентів, а 25 січня почесно визнане російською молоддю приводом утекти від університетської реальності, зібратися по гуртожитках навколо небагатих, але душевних столів, і присвятити себе в цей вечір вшануванню дати.

У Болгарії молодь відзначає своє свято восьмого грудня. Ця дата пов'язана з історією Софійського університету ім. Климента Охридського. 1903 року, коли цей вищий навчальний заклад був єдиним у Болгарії, академічна рада вирішила оголосити 8 грудня святом університету. За церковним календарем саме тоді відзначався день Святого Климента Охридського. Після 1944 року свято було перенесено на 17 листопада, але 1962 року з нагоди 80-річчя Софійського університету його повернули на початкову дату. У цей день, чому наша молодь може лише позаздрити, вищі навчальні заклади у всій країні закриті, аби студенти могли з головою поринути у святкування.

У США впродовж більше ніж ста років у лютому в Гарвардському університеті проводять театралізовані святкування, названі «Nasty Pudding» на честь страви, яку з 1795 року приносили на збори студентського клубу, покликаною «культивувати суспільні симпатії і цінності, відчуття дружби і патріотизму». Це свято вважають од-

ним з найбільш масштабних і веселих студентських карнавалів США з костюмованим парадом. У останньому і чоловічі, і жіночі ролі виконують хлопці, як у давні часи, коли Гарвард був університетом виключно для юнаків.

Фінляндія теж має власне студентське свято – Ваппу. Його відзначають 1 травня. Молоді люди, що цього дня закінчили лицей, отримують студентські кашкети як символ переходу на новий рівень дорослого життя. За традицією, святкування Ваппу починається напередодні (30 квітня) з поздоровлення Президента країни. У Хельсінкі проходять студентські гуляння, які відкривають церемонією покладання на голову статуї Хавіс Аманди – символу Хельсінкі – студентського кашкета. Голову статуї заздалегідь милять. Честь покладання головного убору щороку переходить від одного вишу до іншого. Для статуї виготовлений спеціальний кашкет, довжина кола якого 85 сантиметрів. Після офіціозу в європейській країні казок починаються воістину феєричні гуляння, яким навіть Андерсен зі своїми королівськими бенкетами міг би лише позаздрити.

У Греції 7 листопада відзначають студентське свято Політехнео. Це роковини студентських протестів 1973 року, які були жорстоко придушені військовими, проти військової хунти «чорних полковників». Сотні студентів арештували, 24 убили, понад тисячу поранили, хоча за офіційними даними постраждалих не було взагалі. Після відновлення демократичного уряду жертв Політехніона проголосили

мучениками. Саме ж свято, ясна річ, через трагічний контур мало нагадує звичну картину студентських гулянь.

У Португалії традиційний студентський день, на відміну від грецького, не має жалобного сліду, тому можна вволю «відірватись». У Порту і Коїмбре у травні проходить велике свято Кейма (спалювання стрічок). Кейма

СТУДЕНТИ СВЯТКУЮТЬ

починається опівночі гучним загально-студентським співом серенад біля пам'ятника одному з португальських королів. У міському парку виступають музичні гурти. Кульмінація свята – парад студентів, який проходить через усе місто. Кожен виш одягається у власну уніформу, всі учасники тримають у руках течки зі своїми стрічками і рухаються поряд з прикрашеною яскравими пап'є-маше вантажною машиною. У кузові сидять випусники, а першокурсники повзуть на колінах услід по бруківці: данина університетській «дідовщині», про яку тут, як бачите, не бояться сказати вголос. На стадіоні проходить церковна служба, а потім урочисто спалюють стрічки кожного вишу.

Студенти Данії та Бельгії виявилися найбільш схожими на українців. Вони не прив'язані до національних подій, раді будь-яким студентським гулянням (і не тільки студентським). Успішне закінчення сесії – хороший привід для зустрічей друзів. У Бельгії найчастіше люблять збиратися компаніями по 7–8 осіб. Як це не банально, але найпопулярніше місце проведення свят – бари.

Цікава традиція існує в Данії у студентів випусників гімназій. У день закінчення навчання сім'я випусника бере напрокат велику машину, що нагадує вантажівку, і весь вечір катається по вулицях міста. Усі співають пісні, після чого гуляння продовжується вдома або деінде.

Тепер, повертаючись в Україну, святкування Дня студента вже не здається аж таким божевільним, хоча його алгоритм, на противагу іноземним відповідникам, може бути найрізноманітнішим. Зазвичай починається день з ігнорування навчального процесу, масових втеч з пар і відчайдушних пошуків фінансів, які мали б скласти фундамент майбутньої гулянки. Від останнього фактору найбільше залежить, де проведуть вечір студенти: у дорогій колибі і нічному клубі чи в гуртожитку за грою «Не попадись вахтеру».

Однак не місцем проведення приємне це свято, а своєю атмосферою, усвідомленням того, що сьогодні весь світ у тебе в кишені. І не важливо, що компанію йому там складають дві останні гривні. У цей день можна гордитися тим, що ти студент. Хоча чого там душою кривити, в усі інші 364 дні – теж.

Тетяна Гранкова

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

На кафедрі образотворчого мистецтва імені Михайла Фіголя Інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника відбулася всеукраїнська науково-практична конференція «Художня творчість Григорія Крука в контексті світового мистецтва», присвячена 100-річчю від дня народження славного українського скульптора.

В матеріалах доповідей учасників конференції розкривається роль Григорія Крука у збереженні мистецьких національних традицій та особливості розвитку українського мистецтва в умовах еміграції.

Григорій Крук, чиї твори оригінальною пластикою, тематикою робіт збагачували європейську образотворчу культуру ХХ ст., є, насамперед, українським митцем.

Більшість дослідників називають Григорія Крука співцем українського села, саме через призму творення образів селян, які закарбувалися в його пам'яті з раннього дитинства, художник змальовує рідний народ. До розуміння такої

му мистецтві є виразником ядра української нації – селянства, що зберегло духовний клімат і традицію та характер раси». Тому до кінця днів він будитиме свій народ, щоб став освіченим і вільним і був не сірою масою малоземельних мужиків-хліборобів, а славним і великим народом. «А свій камінь буду різьбити все, все!.. Аж на могилу свою покладу, як мертву красу», – вслід за Василем Стефаніком скаже Григорій Крук.

творчої позиції ключовим судженням можуть слугувати слова В. Стебельського: «Як Стефанік у літературі, Крук у образотворчо-

Б. Бойчук, професор, зав. кафедри образотворчого мистецтва

З МИНУЛИХ ЛІТ СЛЪОЗА ЖАЛЮ ТОРКАЄ ПАМ'ЯТЬ

Живі смолоскипи горять із порогу смерті

Хай оксверняють ниці фарисеї
Її ім'я і пам'ять лихолить,
Любїть до смерті й, гинучи за неї,
Своєю кров'ю – волю освятїть!

Вже вдруге напередодні вшанування жертв голодомору 1932-33 рр., зїніційованого Інститутом туризму, півтори тисячі студентів Прикарпатського національного університету зїбралися 21 листопада цього року на Вічевому майдані міста і запалили свїчку пам'ятї.

До студентів звернулися проректор з науково-педагогічної та виховної роботи Г. Карась та директор Інституту туризму проф. В. Великочий, які наголосили на страшній трагедїї українського народу, що забрала мільйони життів.

Із вишитими рушниками, пшеничним колоссям, національними прапорами колона рушила до каплицї в меморїальному сквері, де відбулась панахида за невинно убїєнними.

Світлу пам'ять загиблих під час геноциду 1932 – 1933 рр. вшановували викладачі та студенти Прикарпатського національного університету 24 листопада у стїнах актового зали. Вечір-реквієм з промовистою назвою «Живі смолоскипи горять із порогу смерті» розпочався із вшанування пам'ятї убїєнних хвилиною мовчання. Під час заходу кошик з квітами і свїчками (як збереження пам'ятї про всіх невинно загиблих українців під час голодоморів і політичних репресїй) було відправлено до Символїчної Могили Меморїального сквера нашого міста.

Зї словом від духовенства християнської церковної єпархїї виступив о. Олег Каськів: «Свїчка пам'ятї загиблих горить і завжди горїтиме у серці кожного українця. Нехай хлїб, який стоїть на цьому столі, завжди буде на столі кожної української домівки, а ми молитимемося за кожну загиблу душу, нехай Господь прийме їх у своє царство...»

У підготовці та проведенні брали участь студенти та викладачі Інституту мистецтв, Інституту філології та Інституту історії і політології. На сцені виступали народна артистка Христина Фїцалович, Ольга Голодїй, Богдан Грицишин, народний ансамбль «Росинка» та ін.

Прозвучали пісні «Свїчка», «Молитва», «Ой не пугай, пугаченьку» та ін.

Емоційну напругу вечора підсилювали відеоролики документального фїльму про голодомор.

Вечір-реквієм відбувся на високому художньому рівні, відчувалося патріотичне піднесення, що в атмосфері християнського духу об'єднувало присутніх.

Леся Палагіцька

Любомир Кліщ

(Уривок з поеми «Крізь лету стрим»)

Нуртує кров, лечу на крилах.
Вїки минаю вогневі.
Довкола виритї могили.
Князі в татарському ярмі.
За братом Всеволод в печалї
Слїзьми солонить стоптану траву.
Недоленько, чи не з часів Каяли
Ідеш до нас в терновому вінку?
Несеш опалий лист в травневі маї,
Холодним сїчем мариш восени.
І якщо хрест нести Вкраїна має,
То за які, скажїть, грїхи?
* * *

І знову погляд просить: «Далї!»,
Де в брилах пам'ять ще жива,
Але отої злощасний Каїн
Уп'явся в тіло, мов змія.
Він вже висвічує зірками,
Він кров'ю ріки напоїв,
Лукавить мудрими словами,
На палї садить козаків.
Кричить: «Вкраїни вам не мати,
Бо ви раби, ви холуї!»
О Божа Мамо, Божа Мати,
Чи це приснилося менї?
Вже страх дорогу заступає,
Але надїя ще жива.
Хтось помирає, хтось конає,
А інших—вже давно нема.
І хлїб захований в коморі,
І мертві діти на межї.
Немає віри, ні любовї,
Лише ідеї сторожї.
Немає сонця—тїльки ґрати,
Немає волї—лиш дроти...
О Каїне! Терору брате,
Що наробив на світї ти?..
Тож швидше, швидше, далї, далї.
Теплїть надїя у руці.
Та звідкись Каїн виповзає.
Він викривляється менї.
І йметься серце до Ісуса:
«Врятуї країну від Іуд!»
Дем'янів Лаз—це їх спокуса,
І Яблунів, і Галич—їхній блуд.

Дре пельку сатана: «Єднаймося
ім'енням Бога».

Фальшивить поглядом у тисяч на очах.
А мїй народ з Каяли до Голгофи
І досї з духом Каїна в серцях.
Дорога Хресна на сумній горї.
Ісусів шлях через людське падіння.
З хрестом важким, щоб вмерти на
хрестї
І землю грїшну освятити воскресінням.
Ісусів шлях — всепрощення межа.
Вїків мольба на страдницьку дорогу.
Збудуймо храм — хай світяться серця.
Зайдїмо в храм, щоб помолитись Богу.

У здоровому тілі – здоровий дух

У мудрості цього олімпійського вислову вкотре переконуємося, коли випадає чудова нагода випробувати свій організм на міцність і витримку під час різних спортивних змагань. А коли під час таких заходів сходяться спортсмени-ентузіасти різних вікових груп, то є можливість ще й перевірити (в порівнянні з іншими) на що ти здатний на сьогодні, а над чим ще слід попрацювати. Саме це вирішили з'ясувати і студенти та викладачі Коломийського інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, які наприкінці жовтня за спільної ініціативи дирекції інституту та студентів взяли участь у товариському турнірі з міні-футболу «Золота осінь-2011». У цьому спортивному заході зіграли чотири команди: збірна команда II курсу, збірна команда IV курсу, об'єднана збірна команда III і V курсів та збірна команда викладачів.

Варто відзначити по-спортивному гостру й безкомпромісну боротьбу, яка точилася на міні-футбольному майданчику практично в усіх матчах (ігри проходили за коловою системою, тобто кожна команда повинна була зіграти з усіма суперниками). За палкої підтримки вболівальників (в основному вболівальниць) жодна з команд не бажала поступатися. У підсумку суддя змагань, завідувач кафедри соціально-економіч-

них та природничих дисциплін М. Марчук зафіксував такі результати:

-Викладачі –IV курс	0:0;
-III-V курси –II курс	3:3;
-Викладачі –II курс	5:2;
-III-V курси –II курс	5:2;
-III-V курси –Викладачі	1:0;
-IV курси – II курс	4:2

Отже, перше місце здобула об'єднана збірна команда III-V курсів, якій у вирішальному поєдинку з командою викладачів пощастило одержати мінімальну перемогу – 1:0. Відповідно далі команди розташувались у підсумку так: друге місце – команда IV курсу; третє місце – команда II курсу. Особливу подяку варто висловити викладачам кафедри теорії й методики фізичного виховання і спорту С. Курилюку, В. Мочернюку, Б. Лісовському; кафедри спортивно-педагогічних дисциплін Л. Маланюку, А. Синиці; кафедри філології М. Ковальчуку (капітан команди). Вони, не пошкодувавши свого часу й сил, продемонстрували змістовну гру, справжній майстер-клас для студентів, а лише через міксту невдачу не завоювали перше місце. Однак, як висловлювалися самі викладачі, це своєрідний спортивний аванс студентам, лише початок, а викладацька команда обов'язково використає наступну нагоду реваншувати.

Тож побажаємо їм спортивної наснаги, позитивних емоцій та успіхів в усіх добрих починаннях!

Г. Микитюк,
доцент кафедри педагогіки і психології, заступник директора Коломийського інституту з навчально-виховної роботи

Осінні роздуми

Вишукую мудрість в природі буття,
У кожному подиху осені світлої.
В день новий проглядаю стежку життя,
Спішу до людей із думками розквітлим.

Над синьою гладдю заснулих озер
Мій погляд зринає, розширює вії.
Де клин журавлиний на хвилюк завмер
В прощальній своїй доземній ностальгії.

Вже осінь, доквілля вчуває сніги,
Доквілля морозний прочитує подих.
На гребені вітру шепочуть листки
В мінорній жазурі – розбурхані ноти.

Годинником часу природа живе,
Загата думок, в голові – одкровення.
Вже осінь довкола, за нею іде –
Зими знамено із морозним натхненням.

Та снігу ніяк не здолати тепла –
Це все тільки часу нестримна оскома.
Віншує кінець в тексті крапка – не кома.
В природі лиш кома – як мудрість буття.

Як вічності знак, як невпинність у русі,
Живу в карусельному ритмі епох.
Щоб сонце зимою зустріти в кожусі,
До березня часу наблизивши крок.

Ти вирішуєш все, в тобі мудрість живе,
В тобі сутність людська – незборима.
Твоя доля з роками і зріє й цвіте.
Ти вершитель надій і думок, ти – Людина.

Революцій роки кров землі пролили.
Еволюції в жилах спалахують й стигнуть.

Понад світом в дилемах триножий віки,
Ти – Людина над вічності плином.

Любомир Кліщ

Засновник видання - Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (ректор - член-кореспондент НАНУ, доктор фізико-математичних наук, професор **Богдан Остафійчук**)

Коректор: **Любов Максимів**
Верстка і дизайн: **Ігор Лупа**

Газета зареєстрована обласним управлінням у справах преси та інформації Івано-Франківської облдержадміністрації від 29.08.2005р.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу інформації № 555, серія ІФ

Редактор - кандидат філологічних наук **Любомир Кліщ** заступник редактора - **Тетяна Гранкова**

Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати текст. Висловлені авторами думки можуть не збігатися з позицією редакції